

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського

Видавнича група «Наукові перспективи»

Луганський державний медичний університет

Громадська наукова організація «Система здорового довголіття в мегаполісі»

Християнська академія педагогічних наук України

Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання

за сприяння КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва", Центру дієтології Наталії Калиновської

«Перспективи та інновації науки»

(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)

Випуск № 11(45) 2024

Київ – 2024

Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Luhansk State Medical University

Public scientific organization "System of healthy longevity in the metropolis"

Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

All-Ukrainian Association of Teachers and Psychologists of Spiritual and Moral
Education

*with the assistance of the KNP "Clinical Hospital No. 15 of the Podilsky District of Kyiv", Nutrition Center of
Natalia Kalinovska*

"Prospects and innovations of science"

(Series " Pedagogy ", Series " Psychology ", Series " Medicine ")

Issue № 11(45) 2024

Kiev – 2024

ISSN 2786-4952 Online

УДК 001.32:1/3](477)(02)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-11\(45\)](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-11(45))

«Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»):
журнал. 2024. № 11(45) 2024. С. 2111



**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.09.2021
№ 1017 журналу присвоєно категорію "Б" із психології та педагогіки**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.04.2023
№ 491 журналу присвоєно категорію "Б" із медицини: спеціальність 222**

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 18.11.2024, № 15/11-24)

Журнал видається за підтримки КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва", Центру дієтології Наталії Калиновської.



Журнал заснований з метою розвитку наукового потенціалу та реалізації кращих традицій науки в Україні, за кордоном. Журнал висвітлює історію, теорію, механізми формування та функціонування, а, також, інноваційні питання розвитку медицини, психології, педагогіки та. Видання розраховано на науковців, викладачів, педагогів-практиків, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, здобувачів вищої освіти, громадсько-політичних діячів.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Голова редакційної колегії:

**Жукова Ірина
Віталіївна**

кандидат наук з державного управління, доцент, Лауреат премії Президента України для молодих вчених, Лауреат премії Верховної Ради України молодим ученим, директор Видавничої групи «Наукові перспективи», директор громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» (Київ, Україна)

Головний редактор: Чернуха Надія Миколаївна — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна).

Заступник головного редактора: Торяник Інна Іванівна - доктор медичних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник лабораторії вірусних інфекцій Державної установи «Інститут мікробіології та імунології імені І.І. Мечникова Національної академії медичних наук України» (Харків, Україна);

Заступник головного редактора: Сіданіч Ірина Леонідівна — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна);

Заступник головного редактора: Жуковський Василь Миколайович — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри англійської мови Національного університету "Острозька академія" (Рівне, Україна).

Редакційна колегія:

1. Бабова Ірина Костянтинівна - доктор медичних наук, професор, професор кафедри дефектології та фізичної реабілітації, ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського" (Одеса, Україна)
2. Бабчук Олена Григорівна – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
3. Бахов Іван Степанович — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
4. Балахтар Катерина Сергіївна - здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053. Психологія, старший викладач кафедри іноземних мов в Національному університеті ім. О. О. Богомольця (Київ, Україна)
5. Баргусьва Ірина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
6. Біляковська Ольга Орестівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка (м. Львів, Україна)
7. Вадзюк Степан Нестерович - доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, почесний академік Національної академії педагогічних наук України, завідувач кафедри фізіології з основами біоетики та біобезпеки Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського України (Тернопіль, Україна)
8. Вовк Вікторія Миколаївна - кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки Державного університету ім. Станіслава Сташица в Пілі (м. Піла, Польща)
9. Гвожджев'їч Сильвія — кандидат наук, Державна професійна вища школа ім. Якуба з Парадижу в Гожуві-Великопольському (Польща)
10. Гетманенко Людмила Миколаївна - старша викладачка кафедри природничо-математичної освіти і технологій Інституту післядипломної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (Київ, Україна)

11. Головач Наталя Василівна — кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
12. Гречановська Олена Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри філософії та гуманітарних наук Вінницького національного технічного університету (Вінниця, Україна)
13. Гудзь Наталя Іванівна - доктор фармацевтичних наук, професор, ад'юкт кафедри фармації і екологічної хімії Опольського університету, доцент кафедри технологій ліків та біофармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (Львів, Україна)
14. Гуменникова Тамара Рудольфівна — доктор педагогічних наук, професор, директор Придніпурської філії Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
15. Дерстуганова Наталя Вікторівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету (Запоріжжя, Україна)
16. Долгова Олена Миколаївна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
17. Журавльова Лариса Петрівна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Поліського національного університету (Житомир, Україна)
18. Заячківська Оксана Василівна - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
19. Инжинецька Леся Анатоліївна — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
20. Ічанська Олена Михайлівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
21. Кардаш Оксана Любомирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматички, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
22. Климус Тереза Миколаївна - кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціології та соціальної роботи Національного університету "Львівська політехніка", завідувач сіхівського відділення денного догляду Львівського міського центру соціальних послуг "Джерело" (Львів, Україна)
23. Коваленко Олена Михайлівна - кандидат педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу профільного навчання Інституту педагогіки НАПН України (Київ, Україна)
24. Коваль Галина Миколаївна - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри мікробіології, вірусології, епідеміології з курсом інфекційних хвороб Ужгородського національного університету (Ужгород, Україна)
25. Ковальчук Анна Сергіївна - здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053 Психологія Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
26. Корильчук Неоніла Іванівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії та сімейної медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
27. Корнієнко Петро Сергійович - доктор юридичних наук, доцент, адвокат, заступник першого проректора по роботі з коледами, професор кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії статистики, обліку та аудиту (Київ, Україна)
28. Кравчук Володимир Миколайович, доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
29. Кравчук Людмила Степанівна - кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна», завідувач кафедрою фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна» (Хмельницький, Україна)
30. Крайнік Григорій Сергійович - кандидат юридичних наук, доцент Житомирського державного університету імені Івана Франка (Житомир, Україна)
31. Левков Анатолій Анатолійович - кандидат медичних наук, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Полтава, Україна)
32. Лігоцький Анатолій Олександрович — доктор педагогічних наук, професор (Київ, Україна)
33. Лисенко Дмитро Андрійович - кандидат медичних наук, доцент кафедри внутрішньої медицини №2 Вінницького національного медичного університету (Вінниця, Україна)
34. Лич (Назарук) Оксана Миколаївна - доктор психологічних наук, доцент, член-кореспондент української академії акмеології, член громадської спілки «Національна психологічна асоціація», доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
35. Макаренко Олександр Миколайович — доктор медичних наук, професор, академік Міжнародної академії освіти та науки, професор кафедри загальномедичних дисциплін Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
36. Мальцев Дмитро Валерійович кандидат медичних наук, завідувач лабораторії імунології і молекулярної біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна)
37. Марушева Олександра Анатоліївна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та інформаційного менеджменту ПВНЗ Університет Новітніх Технологій (м. Київ, Україна)
38. Мельник Володимир Степанович — доктор медичних наук, професор кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, декан медичного факультету №1 (Київ, Україна)
39. Мігенько Богдан Орестович – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії та сімейної медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
40. Мігенько Людмила Михайлівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри внутрішньої медицини №2 Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
41. Мідельський Сергій Людвигович – професор, Академік, Президент Регіональної Академії Менеджменту (Казахстан)
42. Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
43. Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
44. Мочалов Юрій Олександрович - доктор медичних наук, професор, професор кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ужгород, Україна)
45. Нікульчев Микола Олександрович – доктор богословських наук, кандидат філософських наук, професор, доцент кафедри філософії НУ «ОМА» (Одеса, Одеська область, Україна)
46. Олійник Світлана Валентинівна - кандидат фармацевтичних наук, доцент, доцент кафедри аптечної технології ліків Національного фармацевтичного університету
47. Помиткін Едуард Олександрович — доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Язюна НАПН України (Київ, Україна)
48. Помиткіна Любов Віталіївна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
49. Попель Оксана Василівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української та іноземної філології Одеського національного технологічного університету (Одеса, Україна)
50. Приходькіна Наталя Олександрівна - доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
51. Прокоф'єва Марина Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
52. Сирник Ярослав - доцент кафедри антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)
53. Трушкіна Наталя Валеріївна - кандидат економічних наук, член-кореспондент Академії економічних наук України, дійсний член Центру українсько-європейського наукового співробітництва, старший науковий співробітник відділу проблем регуляторної політики та розвитку підприємства, Інститут економіки промисловості НАН України (Київ, Україна)
54. Турчинова Ганна Володимирівна — кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна)
55. Філіппова Лариса Валеріївна – доктор педагогічних наук, кандидат хімічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри медичної біохімії та молекулярної біології Національного медичного університету імені О.О.Богомольця, (Київ, Україна)
56. Хохліна Олена Петрівна — доктор психологічних наук, професор, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
57. Чаусова Тетяна Володимирівна — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
58. Черська Марія Сергіївна - доктор медичних наук, завідувачка консультативно-діагностичним відділенням Державної Установи «Інститут ендокринології та обміну речовин НАМН України» (Київ, Україна)
59. Чумак Оксана Володимирівна - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
60. Шевченко Валерія Геннадіївна - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії #2 Одеського національного медичного університету (Одеса, Україна)
61. Яковичка Лада Савелівна — доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Педагогіка»

Boichevska I.B. <i>TEACHERS' RESILIENCE IN EUROPE AND UKRAINE – CONSIDERING MAIN ASPECTS</i>	23
Kochyna V.V., Stativka O.O. <i>IMPROVEMENT OF CADETS' COMMUNICATIVE COMPETENCE IN PROFESSIONAL COMMUNICATION</i>	35
Novakivska L.V. <i>MODERN INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE LESSONS OF UKRAINIAN LITERATURE IN SENIOR CLASSES</i>	43
Ostrovska M.Ya. <i>ANALYSIS OF INTERACTIVE LEARNING AS A SET OF TECHNOLOGIES AND CONCEPTUAL APPROACH TO INTERACTIVE LEARNING</i>	54
Parkheta L.P. <i>PERSONAL-ORIENTED LESSON OF UKRAINIAN LITERATURE IN ZZSO</i>	62
Savchenko Yu.Yu., Antypin Ye.B. <i>FORMATION OF LEADERSHIP QUALITIES OF TEACHING SPECIALTY'S STUDENTS: PSYCHOLOGICAL COMPONENT</i>	72
Terletska L.M. <i>THE MAIN FEATURES OF TEACHING PRESCHOOLERS A FOREIGN LANGUAGE: EFFECTIVE TIPS AND METHODS</i>	84
Zahura F.I., Stadnyk V.V. <i>PHYSICAL CULTURE AND HEALTH EXTRACURRICULAR ACTIVITY OF STUDENTS UNDER MARTIAL LAW</i>	99
Акімова О.В., Сапогов М.В., Гапчук Я.А., Салій Р.В. <i>ЛІДЕРСЬКІ ЯКОСТІ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ЯК НАУКОВА КАТЕГОРІЯ</i>	109
Андрощук І.В. <i>СУТНІСТЬ ТА ПОТЕНЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ КОМАНДНОЇ РОБОТИ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ</i>	121
Артемов В.Ю., Гнатюк Т.І. <i>ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО КУРСАНТСЬКОГО ГУРТКА В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ</i>	132

Балакірєва В.А. <i>ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДОШКІЛЬНИКІВ ТА МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</i>	141
Блавт О.З., Козіброда Л.В. <i>ІНКЛЮЗИВНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ У ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМАТИКИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ІНВАЛІДНІСТЮ</i>	151
Богуславський В.В. <i>ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО СПІВРОБІТНИКА СИЛ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ</i>	163
Борщ О.І. <i>ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО САМООЦІНКИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ: ГРАФІЧНИЙ ПРОФІЛЬ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ</i>	175
Бузін О.Л. <i>ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ МОЛОДИХ УЧИТЕЛІВ У ПРОЦЕСІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ІНТЕРНАТУРИ</i>	181
Бурчак С.О., Дмитренко В.М. <i>ЗАКОНИ Й ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ПРОЄКТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ</i>	189
Ван Цзялун <i>КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ СФОРМОВАНOSTІ ПРОЄКТНО-ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА</i>	198
Васильєва С.А. <i>ПРИЙОМИ ПІЗНАННЯ ВІРТУАЛЬНОГО ТА РЕАЛЬНОГО СВІТІВ, ЩО ОТОЧУЮТЬ ДИТИНУ</i>	207
Васильєва С.О., Агаркова Н.О. <i>ОСОБЛИВОСТІ КОМАНДНОЇ РОБОТИ КУРСАНТІВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ</i>	220
Великдан Ю.В. <i>ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ПЛАТФОРМ ТА МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ В НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІНФОРМАТИКИ</i>	227
Віт Д.Ю. <i>ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ З ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ НА УРОКАХ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ГАЛУЗІ</i>	238

- Гелеш А.В., Давидчак О.Р.** 250
МІЖНАРОДНА АКРЕДИТАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ: ДОСВІД НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
- Горбацьо І.І.** 261
ЕКОЛОГІЧНІ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ДО ТУРИСТИЧНОГО СУПРОВОДУ
- Гуменний О.Д.** 273
ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ ДЮСШ
- Демченко І.І., Білан В.А.** 286
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ БАТЬКІВ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ В РОБОТІ ГУВЕРНЕРА
- Дияк В.В.** 295
ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ
- Дука Ю.М., Сулима В.П., Бараннік К.С., Верхолаз І.Л.** 306
ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИКИ ГРИ ПРИ ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В УКРИТТІ ПІД ЧАС ПОВІТРЯНИХ ТРИВОГ
- Дядечко І.Є., Бессарабова О.В., Дудко Н.О.** 316
ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ТА СПОРТІ
- Дяков С.І., Кречко М.В., Бакалов В.Г.** 325
ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА НА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
- Желанова В.В.** 334
ПОТЕНЦІАЛ ПОЗАНАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ У ФОРМУВАННІ ГОТОВНОСТІ ФАХІВЦЯ ДО МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
- Журба К.О., Шкільна І.М.** 346
ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТІ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВПЛИВІВ
- Заслужена А.А.** 358
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ФАХІВЦІВ З ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ (БАКАЛАВРІВ МИСТЕЦТВ) В УНІВЕРСИТЕТАХ АВСТРАЛІЇ

Ісарук В.І. <i>ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ МУЗЕЇВ І ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ НА ПРИКЛАДІ МУЗЕЮ НАУКИ БУКОВИНСЬКОЇ МАЛОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ</i>	371
Іщенко Л.В., Скрипник Н.І. <i>КОРЕКЦІЯ ЕМОЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНИКА ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СПІЛЬНІЙ ВЗАЄМОДІЇ ПЕДАГОГІВ І БАТЬКІВ</i>	390
Казак Ю.Ю., Радішевська А.В., Казак О.О. <i>ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ МОТИВАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ДО ОПАНУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ШЛЯХОМ ЗАСТОСУВАННЯ ГЕЙМІФІКАЦІЇ</i>	400
Каричковська С.П., Мовчан Л.В., Чучмій І.І. <i>ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВСТУПНИХ КАМΠΑНІЙ В УНІВЕРСИТЕТАХ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ</i>	415
Карнаух Л.П., Авраменко О.О. <i>ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	425
Кінд-Войтюк Н.В. <i>ШІ ТА ІНТЕРНЕТ ЯК ІНСТРУМЕНТИ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ</i>	434
Колеснікова Є.С. <i>ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ</i>	444
Коренева І.М., Коломієць М.Б. <i>СУЧАСНИЙ СТАН РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ КОНТЕКСТ</i>	456
Корнієнко О.Д., Поливанюк В.В., Романюк О.А., Кулабухов О.М., Ляшук О.В. <i>МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ФІЗИЧНИХ ТРЕНУВАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ДО АКТИВНИХ БОЙОВИХ ДІЙ</i>	469
Кравець Н.П., Конопацька О.С. <i>УДОСКОНАЛЕННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В УЧНІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ</i>	480
Крамар С.С. <i>ПРОГРАМНО-АПАРАТНИЙ КОМПЛЕКС ARDUINO ЯК ЗАСІБ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ ВЧИТЕЛІВ</i>	492

Кривцун Н.З. <i>ДОРОБОК ЗАРУБІЖНИХ УЧЕНИХ З ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ В РЕЦЕЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ</i>	501
Курок В.П., Бурчак Л.В. <i>ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ</i>	513
Кушнір В.В. <i>СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ІНТЕГРАЦІЇ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАСОБАМИ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНІХ ПЛАТФОРМ</i>	526
Лемещук М.А., Черніченко Л.А. <i>ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДИТИНИ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ</i>	538
Лесіна Т.М., Панченко І.В. <i>САМОРОЗВИТОК ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ТА МАГІСТРІВ ФІЛОЛОГІЇ ДО МІЖКУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ</i>	551
Леськів-Бондарчук Г.В. <i>ДІАГНОСТИКА СУЧАСНОГО СТАНУ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДО СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ З ЛЮДЬМИ ТРЕТЬОГО ВІКУ</i>	559
Липчей М.С., Кобаль В.І. <i>МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПРАКСЕОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	569
Литвин А.Ф. <i>ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ</i>	579
Литвинов А.С., Лащ Н.М. <i>РОЛЬ І МІСЦЕ ГЕЙМІФІКАЦІЇ У ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	588
Люлька О.М., Буря Л.В., Ляховський В.І., Кравців М.І., Краснов О.Г. <i>ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	601
Макарчук В.В., Амонс А.А. <i>ПОЗАКЛАСНА РОБОТА ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УЧНІВ</i>	609

Макарчук В.В., Амонс М.А. <i>ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ КОЗАЦЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ</i>	619
Мамиченко С.А., Савел'єв А.Є. <i>СУЧАСНИЙ СТАН ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	630
Мельник Н.М. <i>СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЇ У ЗАКЛАДІ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	640
Мельничук Ю.Є., Редько О.І., Сушик О.Г. <i>STEM-ПІДХІД ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН ІТ-ПРОФІЛЮ</i>	648
Мінаков І.В. <i>ІННОВАЦІЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА УЧНІВ У ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ</i>	659
Мірошніченко В.І., Васюк О.В. <i>РОЛЬ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ВИХОВАННІ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	670
Моца А.А., Олаг Н.К. <i>ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ</i>	678
Ніколаснко-Камишова Т.П. <i>ЩОДО ПРОБЛЕМ ПОСТДИПЛОМНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА_ СІМЕЙНА МЕДИЦИНА</i>	690
Новицька Т.Л., Сікора Я.Б. <i>СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НАУКОВИХ ЕЛЕКТРОННИХ БІБЛІОТЕК</i>	700
Павлова О.Г. <i>ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ГУМАНІСТИЧНИХ ІДЕЙ У ЗАРУБІЖНІЙ ТА ВІТЧИЗНЯНІЙ ПЕДАГОГІЦІ</i>	714
Петрунчак Д.В., Кузьменко О.Г., Погранична Н.М. <i>РОЛЬ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СУЧАСНОГО ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ</i>	723
Половіна О.А. <i>ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ НАВИЧОК ДИЗАЙНУ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ</i>	735

- Прищеп С.М.** 748
РОЛЬ АДАПТАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
- Ратушний В.Р.** 756
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
- Руденко В.М., Боть Л.П., Кірсєва В.О.** 767
СТРАТЕГІЯ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН ГУМАНІТАРНОГО ЦИКЛУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ЗВО
- Сабатовська-Фролкіна І.С., Фесенко В.Ю., Шварп Н.В., Тимошук Г.В.** 779
ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ КУРСУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ»
- Слободянюк О.М.** 790
СПРИЯННЯ ДОСЛІДНИЦЬКІЙ ДОБРОЧЕСНОСТІ МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ОЦІНЮВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
- Снітовська О.Й.** 802
ПРОБЛЕМА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИМІРУ КОМПЕТЕНТІСНОЇ ПАРАДИГМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПРАЦЯХ УКРАЇНСЬКИХ ДОСЛІДНИКІВ
- Солодчук А.В.** 817
ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА ЯКІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД УКРАЇНСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ
- Стеценко В.П.** 831
ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ГІМНАЗІЇ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНФОРМАТИКИ
- Стеценко Н.М.** 843
СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ УМОТИВОВАНОГО МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА
- Сторонська О.С., Кравець С.Ф.** 856
МЕТОДИ КОМУНІКАТИВНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Татарко К.О.** 865
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ АРТИСТІВ-ВОКАЛІСТІВ НА ЗАНЯТТЯХ СОЛЬНОГО СПІВУ

Терешенко Н.В. <i>СУЧАСНІ ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ БАЛЬНИХ ТАНЦІВ: ІНТЕРАКТИВНІ ПІДХОДИ ТА ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ</i>	876
Ткачук Г.В. <i>МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ СЕРЕДОВИЩ ПРОГРАМУ- ВАННЯ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ</i>	888
Ткачук М.М., Ткачук Л.В. <i>ЕПОХАЛЬНА ПЕДАГОГІКА МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА І СУЧАСНІСТЬ</i>	901
Трубіцина О.М., Бісіркіна Н.А. <i>ВИКЛАДАННЯ МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ</i>	914
Трубіцина О.М., Мирошниченко Г.О. <i>НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО - КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ</i>	925
Фещенко Г.Ю. <i>ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	936
Халік В.В. <i>ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ</i>	952
Ходунова В.Л. <i>ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-КОНСТРУКТОРСЬКИХ УМІНЬ У ВИХОВАТЕЛІВ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ</i>	963
Ходунова В.Л. <i>ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ХУДОЖНЬО-КОНСТРУКТОРСЬКИХ УМІНЬ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ПРЕДМЕТНО-ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	973
Хон К.Ю. <i>КОГНІТИВНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ШЛЯХ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ</i>	984
Хрипун Д.М., Черніченко Л.А. <i>АРТТЕРАПЕВТИЧНІ МЕТОДИ АКТИВАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»</i>	994

- Чепуренко Я.О.** 1006
ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ В УМОВАХ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА
- Чичкевич О.Б.** 1017
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ПРАВА
- Шаповал Л.В.** 1028
ГАЛУЗЕВА ТА МІЖГАЛУЗЕВА ІНТЕГРАЦІЇ ЗНАНЬ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЇ ЛЮДИНИ
- Шевчук Г.Й., Кравець С.-К.** 1040
ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ОСОБАМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ
- Шпаляренко Ю.А.** 1049
ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ В ЗАКЛАДАХ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Шумський О.Л.** 1057
ДОСВІД КНР ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ПІСЕНЬ У НАВЧАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
- Ярхо Т.О., Ємельянова Т.В., Легейда А.В., Легейда Д.В., Медведєв Є.П., Вишневецький О.Л.** 1070
ГЕНЕРАЛІЗОВАНИЙ ВИКЛАД СУТНОСТІ МОДЕЛЕЙ СИСТЕМ МАСОВОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ: ПІДГОТОВКА ДО ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ. ЧАСТИНА 2. СМО З НЕОБМЕЖЕНОЮ ЧЕРГОЮ

СЕРІЯ «Психологія»

- Kargina N.V., Melnychuk I.V.** 1087
FEATURES OF PROVIDING PSYCHOLOGICAL ASSISTANCE TO PERSONS WITH A LOW LEVEL OF PSYCHOLOGICAL WELL-BEING: OPPORTUNITIES AND LIMITATIONS
- Балабушка Є.О., Смовж М.А., Барановська Т.М., Латуїн Ю.О.** 1095
ОСОБИСТІСНІ ЧИННИКИ СТІЙКОСТІ ДО СИНДРОМУ ВИГОРАННЯ В ПРОФЕСІЇ ВЧИТЕЛЯ
- Баранова А.П.** 1107
ПСИХОСОЦІАЛЬНІ ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ МАЙБУТНЬОГО В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ

Белов О.О., Новицький А.В., Лукаш Н.Д. <i>ПОСТТРАВМАТИЧНЕ ЗРОСТАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ СТРЕСУ ВІЙНИ</i>	1118
Белякова С.М., Лаба О.А. <i>СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАНІПУЛЯТИВНИХ СТРАТЕГІЙ ПІДЛІТКАМИ В ПРОЦЕСІ СПІЛКУВАННЯ</i>	1130
Белякова С.М., Постригань С.П. <i>СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЛЬОВИХ ОЧІКУВАНЬ У МІЖСОБИСТІСНІЙ ВЗАЄМОДІЇ ПОДРУЖЖЯ</i>	1140
Белякова С.М., Струтинська А.Ю. <i>ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЇ ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ</i>	1153
Беляєвська Т.В. <i>РОЗВИТОК РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ ЯК КОМПОНЕНТА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ ЗА ДОПОМОГОЮ АРТТЕРАПІЇ</i>	1164
Бондаренко Н.О. <i>ПРОБЛЕМА КОМПЛАСЕНСУ ПРИ ВТОРИННІЙ ПРОФІЛАКТИЦІ ІНСУЛЬТУ ОЧИМА СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ</i>	1176
Бочелюк В.Й., Панов М.С., Жадленко І.О. <i>КОНФЛІКТИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ</i>	1190
Бульченко Д.В. <i>РОЗВИТОК ОСОБИСТІСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО ПСИХОЛОГА</i>	1199
Варнавська І.В. <i>ВИБІР МЕТОДІВ ТА ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ</i>	1214
Волинець Н.В., Корсун В.С. <i>ОСОБЛИВОСТІ ТРАВМАТИЧНОГО ДОСВІДУ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ВІЙНИ</i>	1224
Голодний М.І. <i>ЗМІНА ОСОБИСТІСНИХ ЦІННОСТЕЙ У ВЕТЕРАНІВ ПІД ВПЛИВОМ ВІЙСЬКОВОГО ДОСВІДУ</i>	1240
Гудінова І.Л. <i>ЕТАПИ, ПЕРІОДИ, РЕЗУЛЬТАТИ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ЖИТТЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВОЛОНТЕРА</i>	1255

Дворніченко Л.Л., Чеканська Л.М. <i>ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОСТТРАВМАТИЧНИХ СТРЕСОВИХ РОЗЛАДІВ</i>	1269
Діколь-Кобріна О.А. <i>МЕТОДИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ» СТУДЕНТАМИ-ПСИХОЛОГАМИ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ПСИХОЛОГІЯ»</i>	1282
Казанжи М.Й. <i>ФАСИЛІТАЦІЯ У ВИРІШЕННІ СІМЕЙНИХ КОНФЛІКТІВ ТА ПІДТРИМАННІ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я СІМ'Ї</i>	1296
Карпюк Ю.Я., Хрущ О.В., Федик О.В. <i>ОБГРУНТУВАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ НАВИЧОК СТРЕС-МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ У СТУДЕНТІВ</i>	1305
Кернас А.В., Житніковська К.Я. <i>СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕЖИВАННЯ САМОТНОСТІ У ЖІНОК ПІД ЧАС ВІЙНИ</i>	1318
Кокоріна Ю.Є., Бондаревич С.М., Діколь-Кобріна О.А., Івашенко Г.Ю. <i>ДОСЛІДЖЕННЯ ЗВ'ЯЗКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ПІДЛІТКІВ</i>	1330
Коляда Н.В., Пронюшкіна А.О. <i>ПСИХОКОРЕКЦІЯ ЖИТТЄСТІЙКОСТІ У СПОРТСМЕНІВ ІЗ РІЗНИМ РІВНЕМ САМООЦІНКИ</i>	1345
Красношапка С.В., Івашенко А.І. <i>ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОДОЛАННЯ ТРИВОЖНОСТІ У ДОРОС. ДОПОМОГОЮ АРТТЕРАПІЇ</i>	1357
Кучерявий А.О. <i>СТРУКТУРА, ПОХОДЖЕННЯ І ФУНКЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ІМІДЖУ</i>	1372
Мазоха І.С. <i>СУЧАСНІ МЕТОДИ ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНОЇ РОБОТИ З ПРОЯВАМИ КОНФЛІКТНОСТІ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА</i>	1384
Майстренко Т.М. <i>ЖИТТЄСТІЙКІСТЬ ОСОБИСТОСТІ: КОМПОНЕНТНИЙ АНАЛІЗ</i>	1397
Максименко Ю.Б., Марківська О.С. <i>ПРОЯВИ ОСОБИСТІСНИХ ЗМІН В ПСИХОТРАВМУЮЧИХ СИТУАЦІЯХ</i>	1406

- Марциняк-Дорош О., Бігун Н.І., Ковальова О.В., Медвідь І.В., Варіна Г.Б.** 1419
ВІРТУАЛЬНІ ТЕРАПЕВТИЧНІ ПЛАТФОРМИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА УПРАВЛІННЯ СТРЕСОМ: АНАЛІЗ КОГНІТИВНО-ПОВЕДІНКОВОЇ ТЕРАПІЇ, ТЕРАПІЇ ПРИЙНЯТТЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА СХЕМАТЕРАПІЇ ЧЕРЕЗ ІНТЕРНЕТ
- Матейко Н.М., Губа М.І., Марциняк-Дорош О., Войцеховська О.В.** 1432
ПСИХОДІАГНОСТИЧНІ ТА НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСОБИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ СИНДРОМУ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ
- Матохнюк Л.О., Корольова Н.Д.** 1446
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ВСТУПУ ДО ШЛЮБУ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ
- Милославська О.В., Гуляєва О.В., Полтавська К.** 1459
ПРОФЕСІЙНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ПРЕДСТАВНИКІВ СОЦІОНОМІЧНИХ ПРОФЕСІЙ У ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ
- Найчук В.В., Майданюк І.З., Денисенко А.О., Полілуєва І.В.** 1472
РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МЕТОДОМ АРТ-ТЕРАПІЇ
- Неграш О.І.** 1481
ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ПРОКРАСТИНАЦІЇ: РОЛЬ ПЕРФЕКЦІОНІЗМУ У СХИЛЬНОСТІ ДО ВІДКЛАДАННЯ ЗАВДАНЬ
- Онищенко О.О.** 1492
ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ ЯК РЕГУЛЯТОР ЖИТТЄСТІЙКОСТІ МОЛОДІ В УМОВАХ ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ КРИЗИ
- Павленко О.В.** 1507
ЖИТТЄРЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СЕРЕДОВИЩНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ
- Пастернацький А.В., Поплавська Є.В.** 1518
ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ СИМВОЛДРАМИ ПРИ РОБОТІ З ХВОРИМ, ЩО СТРАДАЄ НА ПСИХОСОМАТИЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ
- Піроженко Т.О., Гавриш Н.В., Соловйова Л.І.** 1529
ДІАГНОСТИЧНЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ПОВЕДІНКОЮ ДИТИНИ З ВИКОРИСТАННЯМ КАЗКИ
- Подлевська Н.В., Шейко А.О., Губа М.І., Товма І.М.** 1544
ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ КЕРІВНИКА
- Редько С.І., Вятоха І.Ю., Дутчак С.В.** 1553
ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МЕДІАЦІЇ: РОЛЬ ЕМОЦІЙ У ПРОЦЕСІ ПРИМИРЕННЯ

- Романовська Д.Д., Ткачук І.І.** 1567
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У РОБОТІ ПРАЦІВНИКІВ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ
- Ронжес О.Є.** 1583
ТРАНСФОРМАЦІЯ ЦИФРОВОЇ ПОВЕДІНКИ УКРАЇНЦІВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО НАПАДУ
- Рязанова О.Л.** 1597
ПОДРУЖНІЙ КОНФЛІКТ ЯК ОБ'ЄКТ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ
- Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А., Савченко Ю.Ю., Антипін Є.Б.** 1605
ОСОБИСТІСНА КРИЗА ЯК ПРЕДИКТОР ПОСТТРАВМАТИЧНОГО СТРЕСОВОГО РОЗЛАДУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ
- Смоляк В.М., Турубарова А.В., Кіріллова А.О.** 1617
НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНА ПРОГРАМА КОРЕКЦІЇ ВИЩИХ ПСИХІЧНИХ ФУНКЦІЙ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ ІІІ РІВНЯ
- Стеценко А.І., Невзгляд Л.В.** 1630
ВПЛИВ ДИТЯЧОЇ ТРАВМИ НА «ОБРАЗ Я» ОСОБИСТОСТІ РАННЬОГО ЮНАЦЬКОГО ВІКУ
- Ткаченко О.Т.** 1643
ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ ВЧИТЕЛІВ ДО ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ
- Ткачук Л.В., Матохнюк Л.О.** 1651
ОСОБЛИВОСТІ МІЖОСОБИСТІСНИХ СТОСУНКІВ У ОСІБ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ З РІЗНИМ РІВНЕМ АГРЕСИВНОСТІ
- Томаржевська І.В., Куш Ю.І., Косенко Р.І.** 1660
ВПЛИВ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ
- Хараджи М.В., Гаранда А.В.** 1675
АРТТЕРАПЕВТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ КОРЕКЦІЇ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ЖІНОК ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ
- Хараджи М.В., Попова О.В.** 1685
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СТРЕСОСТІЙКОСТІ ОСВІТЯН ПРИФРОНТОВИХ РЕГІОНІВ
- Чернякова А.В., Мордовець М.В.** 1697
ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНІ ТЕХНІКИ ЗНЯТТЯ СТРЕСУ І ПІДВИЩЕННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ (СТАБІЛІЗАЦІЇ) В ОСІБ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ ІЗ ЗАЛЕЖНІСТЮ

Чорненко А.В. 1710
*ЗНАЧЕННЯ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ В ПРОЦЕСІ ПСИХОЛОГО-
 ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ БОГОСЛОВІВ УГКЦ*

Широбоков Ю.М., Барабанчик О.В., Рябініна О.В. 1722
*ПСИХОЛОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ АДАПТАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ДО ЦИФРОВИХ
 ІННОВАЦІЙ У НАВЧАННІ*

СЕРІЯ «Медицина»

Chornenka Zh.A., Domanchuk T.I., Hrytsiuk M.I., Palibroda N.M. 1734
*POTENTIALLY DANGEROUS SOCIO-ECONOMIC AND SOCIO-PSYCHOLOGICAL
 RISK FACTORS OF GASTRIC CANCER DEVELOPMENT*

Chornenka Zh.A., Mararash H.H., Hrytsiuk M.I., Palibroda N.M. 1746
*THE ROLE OF THE NURSE IN THE PREVENTION OF ARTERIAL
 HYPERTENSION*

Kokhan B.I., Ocheredko O.M. 1754
*ANALYSIS OF THE EFFECTIVENESS OF TREATMENT SCHEMES FOR
 DISEASES WITH BRONCHO-OBSTRUCTIVE SYNDROME IN PATIENTS OF
 MNCE "HAYSYNSKA CDH OF HCC"*

Soloviova N.M., Siusiuka V.H. 1767
*PERINATAL CONSEQUENCES OF CHILDBIRTH IN PREGNANT WOMEN
 WITH A HISTORY OF REPRODUCTIVE LOSSES*

**Vergun A.R., Nadashkevych O.N., Vergun O.M., Matsyakh Yu.M., Paraschuk B.M.,
 Yarema Ya.I., Lytvynchuk M.M., Zhuraiev R.K., Shalko I.V., Oleksiuk O.B.,
 Karpyshyn N.V.** 1776
*SECONDARY PREVENTION AND TREATMENT OF COMPLICATED STAGE III
 AND STAGE IV DECUBITUS ULCERS (PRESSURE ULCERS, BEDSORES),
 WHAT'S NEW, AUTHOR'S VIEWS*

Абдул–Огли Л.В., Олійник К.А. 1795
*СУЧАСНІ УЯВЛЕННЯ ТА РОЗУМІННЯ УДАРНО – ХВИЛЬОВОГО ВПЛИВУ
 НА СИСТЕМУ ЗОРОВОГО АНАЛІЗАТОРУ (АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД
 ЛІТЕРАТУРИ)*

**Алієв Руфат Бахтіяр огли, Шаповалова А.С., Абуватфа Самі І.Х., Алієва Т.Ю.,
 Глухова О.І.** 1811
*ПАТОГЕНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОМОРБІДНОГО ПЕРЕБІГУ ЗАПАЛЬНИХ
 ПРОЦЕСІВ ПРИ COVID-19 НА ТЛІ ЦД 2 ТИПУ*

Бакалюк Т.Г., Стельмах Г.О., Макарчук Н.Р., Куприк В.О. 1824
*ВПЛИВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ НА ПОСТУРАЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ У ПАЦІЄНТІВ
 ПІСЛЯ ТРАВМИ ПЕРЕДНЬОЇ ХРЕСТОПОДІБНОЇ ЗВ'ЯЗКИ*

- Бакун О.В.** 1833
ВИЗНАЧЕННЯ РІВНІВ МЕЗОТЕЛІНУ У КРОВІ ЖІНОК ОСНОВНОЇ ГРУПИ ЗАЛЕЖНО ВІД СТАДІЙ ЕНДОМЕТРІОЗУ, АСОЦІЙОВАНОГО ІЗ БЕЗПЛІДДЯМ
- Височина І.Л., Березуцький І.** 1840
МАГНІЙ У ПАТОГЕНЕЗІ БРОНХІАЛЬНОЇ АСТМИ. ОГЛЯД
- Голубчиков М.В., Стрельченко О.Г.** 1852
ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ ПІД ЧАС ДІЇ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ НА ПІДСТАВІ ВИМОГ ЄВРОПЕЇЗАЦІЇ
- Довжанин Ю.В.** 1863
ІНКЛЮЗИВНІСТЬ У КОСМЕТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ: ЯК МАКІЯЖ АДАПТУЄТЬСЯ ДО РІЗНИХ ТИПІВ ШКІРИ
- Дрига Н.О., Сміянов В.А.** 1874
МЕДИКО-СОЦІАЛЬНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ МОЖЛИВИХ ШЛЯХІВ ПОЛІПШЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОГРАМ ТА СТРАТЕГІЙ ПРЕВЕНЦІЇ ВІЛ/СНІДУ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ
- Замойська Л.В., Рибенчук М.С., Мамчур Н.Р., Якимчук О.М.** 1882
ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА РІВЕНЬ ТРИВОЖНОСТІ ТА ПОРІГ БОЛЬОВОЇ ЧУТЛИВОСТІ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ПІСЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ КОМПЛЕКСІВ ВПРАВ
- Зачепа В.О., Кліщ І.М.** 1891
АНТИФОСФОЛПІДНИЙ СИНДРОМ: ОГЛЯД СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ
- Клопоцька Н.Г., Грига М.В., Забігайло А.Ю.** 1904
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ БАКТЕРІАЛЬНОГО КЕРАТИТУ, СПРИЧИНЕНОГО КОМБІНОВАНОЮ МІКРОФЛОРОЮ
- Кравець Н.Я.** 1911
АНАЛІЗ ЧАСТОТИ ВІЯВЛЕННЯ БАКТЕРІАЛЬНОЇ ЕТІОЛОГІЇ ГОСТРОГО ЗАПАЛЕННЯ ПІДНЕБІННИХ МИГДАЛИН
- Крикус О.Ю., Сирота Г.Г., Грушевенко Д.І., Мартинюк Ю.О., Сирота М.Г., Чорна В.В.** 1918
ВПЛИВ ЧАСУ ПОЧАТКУ ТА ІНТЕНСИВНОСТІ СТАТИНОТЕРАПІЇ НА РЕЗУЛЬТАТИ ЛІКУВАННЯ У ПАЦІЄНТІВ, ЩО ПЕРЕНЕСЛИ ІШЕМІЧНИЙ ІНСУЛЬТ – ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЦИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
- Крицька Г.А., Лотоцька О.В., Кравченко О.П.** 1934
РІВЕНЬ ОБІЗНАНОСТІ ЮНАЦТВА ТА МОЛОДІ ЩОДО ЗАХВОРЮВАНOSTІ НА ВІЛ/СНІД ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АНКЕТУВАННЯ

- Кушнір Ю.А.** 1943
СТРУКТУРНА ХАРАКТЕРИСТИКА СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ СЕРЕД ПАЦІЄНТІВ З НЕГАТИВНИМИ СИМПТОМАМИ ПРИ ШИЗОФРЕНІЇ
- Матяш О.Р., Волощук Н.І.** 1955
МЕТАБОЛІЗМ ГІДРОГЕН СУЛЬФІДУ В СЕРЦІ ЩУРІВ ТА ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З МАРКЕРАМИ КАРДІОЦИТОЛІЗУ ЗА АЛКОГОЛЬНОЇ КАРДІОМІОПАТІЇ
- Мельник Б.І., Боягіна О.Д., Сазонова О.М., Клочко Н.І.** 1964
АНАЛІЗ КУТОВИХ ПОКАЗНИКІВ ЛИЦЕВОГО ВІДДІЛУ ЧЕРЕПА ЛЮДИНИ З УРАХУВАННЯМ КРАНІОТИПУ
- Москаленко А.М.** 1975
ОЦІНКА ЯКОСТІ ЖИТТЯ ХВОРИХ НА МІСЦЕВО-ПОШИРЕНИЙ РАК ШЛУНКА В ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНИЙ ПЕРІОД ПРИ ЗБЕРЕЖЕННІ ЛІВОЇ АБЕРАНТНОЇ АРТЕРІЇ ПЕЧІНКИ
- Ніколаєв Р.С., Манська К.Г., Пчельнікова О.Ю., Щербатих М.М., Хижняк О.О.** 1985
ПОЄДНАННЯ АУТОІМУННОЇ ЕНДОКРИННОЇ ПАТОЛОГІЇ ТА ЦЕЛІАКІЇ: КЛІНІЧНІ ВИПАДКИ
- Приліпка К.О.** 1996
ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ ЯК ПСИХОГІГІЄНИЧНИЙ ПРОЯВ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ У СТУДЕНТІВ МЕДИКІВ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВИХ ПОДІЙ В УКРАЇНІ
- Приліпка К.О., Герасименко Л.О., Іщейкіна Ю.О.** 2005
ХАРЧОВІ ЗВИЧКИ ЯК СКЛАДОВІ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ТА СТАНУ ЗДОРОВ'Я У СТУДЕНТІВ МЕДИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ)
- Ратчик В.М., Останіна Т.Г.** 2012
МОЖЛИВОСТІ ЕФЕКТИВНОЇ ДІАГНОСТИКИ У ХВОРИХ З ВПЕРШЕ ДІАГНОСТОВАНИМ ТУБЕРКУЛЬОЗОМ ЛЕГЕНЬ
- Романів В.М., Стравський Я.С.** 2024
ВПЛИВ АНТИБІОТИКІВ У ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ ТА РОЗВИТОК АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТІ
- Стахурська І.О., Гетьман У.Р.** 2032
ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ КСЕНОБІОТИКІВ НА МІКРОБІТУ КИШКІВНИКА ЛАБОРАТОРНИХ ЩУРІВ (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ)
- Сушко Ю.І., Гудима А.А., Зятковська Н.Є.** 2043
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОКСИДАТИВНОГО СТРЕСУ В ЛЕГЕНЯХ ЩУРІВ РІЗНОГО ВІКУ ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ КРАНІОСКЕЛЕТНОЇ ТРАВМИ

- Фегер О.В., Погоріляк Р.Ю.** 2054
*ЖИТТЯ ПІСЛЯ ДІАГНОЗУ: ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ПАЦІЄНТІВ ЗІ ЗЛОЯКІСНИМИ
НОВОУТВОРЕННЯМИ ОРГАНІВ ДИХАННЯ*
- Хруставка Р.В., Федорович М.Р., Гомонець С.Я., Миколенко А.З.,
Трач Росоловська С.В., Орел Ю.М.** 2061
ПРОБЛЕМИ ДІАГНОСТИКИ NUT КАЦИНОМИ
- Чернецька Н.В., Дубик Л.В.** 2074
*РОЛЬ СИСТЕМНОГО ЗАПАЛЕННЯ У ПАТОГЕНЕЗІ ХРОНІЧНОГО
ОБСТРУКТИВНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ, ПОЄДНАНОГО ІЗ
СУПУТНІМ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ТИПУ 2*
- Чорній О.В.** 2081
*СУЧАСНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ І ЛІКУВАННЯ ХРОПІННЯ ТА
ОБСТРУКТИВНОГО АПНОЕ УВІ СНІ*
- Шевчук Ю.О., Круть Д.Й., Якимчук О.М.** 2103
*ДОСЛІДЖЕННЯ КОМПЛАСНТНОСТІ ПАЦІЄНТОК ДО РІЗНИХ ВИДІВ
АНЕСТЕЗІЇ НА МАЛИХ ГІНЕКОЛОГІЧНИХ ОПЕРАЦІЯХ*

УДК 37.041-057.4:005.336

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-11\(45\)-334-345](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-11(45)-334-345)

Желанова Вікторія В'ячеславівна професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук факультету педагогічної освіти, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, м. Київ, тел.: (044) 295-59-35, <http://orcid.org/0000-0001-9467-1080>

ПОТЕНЦІАЛ ПОЗНАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ У ФОРМУВАННІ ГОТОВНОСТІ ФАХІВЦЯ ДО МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Анотація. Охарактеризовано потенціал позанавчальної роботи у формуванні готовності фахівця до майбутньої професійної діяльності. Акцентовано увагу на тому, що позанавчальна робота розглядається науковцями не стільки з точки зору додаткових занять і продовження навчального процесу, скільки з позицій трудового виховання, сприяння професійному та соціальному розвитку майбутніх фахівців, у тому числі впливу на їх світоглядні позиції, переконання тощо. Виокремлено характерні ознаки позанавчальної роботи студентів. З'ясовано основні види позанавчальної роботи, а саме: громадсько-корисну, ігрову, культурно-дозвіллєву, соціально-комунікативну. Проаналізовано існуючі у вітчизняній науці дослідження щодо поняття «готовність», яке розуміють як внутрішню властивість індивіда, що становить цілісну систему і забезпечує йому можливість забезпечити запланований результат своїх дій у вигляді досягнення конкретних цілей. Виокремлено аспекти розгляду феномену готовності до професійної діяльності: особистісний (готовність – як цілісне особистісне утворення, що інтегрує сукупність внутрішніх чинників, необхідних для здійснення певної діяльності); функціональний (готовність – як такий психічний стан особистості, що містить потенціал для активізації всіх функцій, в т.ч. психічних для виконання певної діяльності); особистісно-діяльнісний (готовність – як прояв усіх граней особистості, що надають змогу ефективно здійснювати певну діяльність); акмеологічний (готовність – як самосприйняття людиною діяльності; рефлексія, поєднана з усвідомленням необхідності цілеспрямованого самоформування; усвідомлення особистісної та суспільної значущості здійснюваної діяльності); результативно-діяльнісний (готовність – як результат процесу підготовки). Було визначено компоненти, що входять до складу професійної готовності: мотиваційний, когнітивний, операційний, оціночно-вольовий. Представлено загальні принципи позанавчальної роботи: доступності, позитивного розвитку, моніторингу та оптимізації, актуальності, практичності, технологічності. Презентовано особистісні якості, формуванню яких має сприяти позанавчальна робота.

Ключові слова: потенціал, позанавчальна робота, готовність, готовність фахівця до майбутньої професійної діяльності.

Zhelanova Viktoriia Viacheslavivna Doctor of Pedagogical Sciences, professor at the Department of Educology and psychological and pedagogical sciences of Faculty of Pedagogical Education of Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, tel.: (044) 295-59-35, <http://orcid.org/0000-0001-9467-1080>

THE POTENTIAL OF EXTRA-CURRICULUM WORK IN FORMING THE READINESS OF A SPECIALIST FOR FUTURE PROFESSIONAL ACTIVITIES

Abstract. The potential of extracurricular work in formation of the readiness of a specialist for future professional activity is characterised. It is emphasized that extracurricular activities are considered by scholars not so much in terms of additional classes and prolongation of the educational process, but rather from the standpoint of labour education, promotion of professional and social development of future specialists, including the impact on their worldview, beliefs, etc. The characteristic features of students' extracurricular work (activities) are highlighted. The main types of extracurricular work are identified, namely: socially useful, game, cultural and leisure, social and communicative. The existing studies in the national science on the concept of 'readiness', which is understood as an internal property of an individual, constituting the integral system and providing him with the opportunity to ensure the planned result of his actions in the form of achieving specific goals, are analysed. The article allocates the following aspects of consideration of the phenomenon of readiness for professional activity: personal (readiness is a holistic personal formation that integrates a set of internal factors necessary for carrying out a certain activity); functional (readiness is a mental state of a personality that contains the potential to activate all functions, including mental ones, for carrying out a certain activity); personal-activity (readiness is a manifestation of all facets of a personality that allow to carry out a certain activity effectively); acmeological (readiness is a person's self-perception of the activity, reflection, combined with the awareness of the need for purposeful self-formation, awareness of the personal and social significance of the activity); performance and activity (readiness is the result of the preparation process). The components that compose professional readiness are identified: motivational, theoretical, operational, evaluative and volitional. The general principles of extracurricular activities are presented: accessibility, positive development, monitoring and optimisation, relevance, practicality, and technological efficiency. The personal qualities, the formation of which should be facilitated by extracurricular activities, are presented.

Keywords: potential, extracurricular activities, readiness, readiness of a specialist for future professional activities.

Постановка проблеми. Будь-яка людина, що живе в сучасному глобалізованому світі, відчуває та розуміє виклики, які постають перед кожним конкретним індивідом, тенденції і динаміку розвитку суспільства, зацікавлена у підвищенні власної конкурентоспроможності.

Передусім, це стосується сфери професійної діяльності, оскільки лише отримавши більш-менш престижну роботу пересічна людина здатна забезпечити своє кар'єрне зростання, стабільне життєве майбутнє, досягнення поставлених цілей. Для цього обов'язково треба мати належний обсяг та рівень тих особистісних характеристик та якостей, які вимагаються від претендента на певну роботу чи посаду, що залежить від наявності у нього необхідних знань, вмінь, навичок, засвоєних ним під час навчання у ЗВО і які складають зміст готовності індивіда до виконання професійних функцій. У свою чергу це створює актуальний запит на освітні послуги, здатні належним чином забезпечити якісну фахову підготовку здобувачів освіти.

Вказані обставини змушують освітні заклади постійно вдосконалювати та оптимізувати свої навчальні програми, а науковців – шукати найбільш ефективні і дієві шляхи формування готовності фахівців до майбутньої професійної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наявних наукових джерел дозволяє зробити висновок, що вітчизняні дослідники досить ґрунтовно провели велику кількість таких досліджень за широким переліком спеціальностей, як правило, пропонуючи застосовувати для вказаної мети діалогові інтерактивні методи, іноді і з використанням ІКТ, які відображають відповідну фахову специфіку (Г. Алексєєва, Н. Бобришева, І. Варава, О. Дущенко, Р. Жалій, В. Кобець, Л. Конопляник, С. Купчак, А. Кучай, Д. Люта, Ю. Пелех, Ю. Перинський).

Водночас, відмітимо, що з двох основних видів роботи з формування готовності студентів до майбутньої професійної діяльності – навчальної та позанавчальної, остання представлена в наукових розробках у вкрай обмеженому обсязі. Так, серед вітчизняних науковців, які досліджували як засіб формування зазначеної готовності саме позанавчальну роботу можна назвати лише Н. Котляревська, Н. Руденко, С. Шехавцова та декілька інших вчених.

Відтак, брак необхідної інформації позбавляє науковців та педагогів-практиків можливості визначити найбільш оптимальні та дієві підходи, принципи і методи, що мають використовуватися у позанавчальній роботі для формування готовності фахівців до майбутньої професійної діяльності та спонукає вчених до проведення додаткових наукових розробок з вказаної тематики.

Мета статті – розкрити потенціал позанавчальної роботи у формуванні готовності фахівця до майбутньої професійної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Виходячи з матеріалів існуючих досліджень варто зазначити, що позанавчальна робота розглядається науковцями не

стільки з точки зору додаткових занять і продовження навчального процесу, скільки з позицій трудового виховання, сприяння професійному та соціальному розвитку майбутніх фахівців, у тому числі впливу на їх світоглядні позиції, переконання тощо.

При цьому, можна погодитись з думкою Н. Руденко про те, що характерними ознаками позанавчальної роботи (діяльності) студентів є:

- добровільна участь студентів у позанавчальній роботі;
- створення суб'єкт-суб'єктних взаємин під час міжособистісної взаємодії;
- комунікативна спрямованість діяльності студентів;
- спільний характер та різноманітність видів діяльності;
- відсутність оцінювання фахових знань, умінь студентів;
- можливість постійного оновлення, або гнучкості змісту, форм, методів позанавчальної роботи;
- надання студентам свободи у виборі місця, ролі і ступеня участі у заходах з урахуванням їхніх інтересів, можливостей та самооцінки здібностей;
- можливість розкриття внутрішнього потенціалу та самореалізації в різних сферах діяльності незалежно від успіхів у навчанні [1].

До вказаного переліку можна додати достатній рівень мотивації здобувачів освіти та виховний характер цієї діяльності. Адже будь-яка відповідальність за не участь в позанавчальній роботі повністю відсутня і все залежить виключно від реальної зацікавленості і бажання самих студентів.

До видів позанавчальної роботи (яку мають організувати працівники ректорату, деканатів, куратори, лідери та активісти студентського самоврядування) вчені відносять: громадсько-корисну, ігрову, культурно-дозвілєву, соціально-комунікативну.

У будь-якому випадку планування та реалізація видів, форм, методів і змісту позанавчальної роботи повинні враховувати особливості професійної підготовки майбутніх фахівців, стимулювати пізнавальну діяльність студентів у цілому, забезпечувати ефективну взаємодію, обмін досвідом та розширення спільної діяльності учасників даного процесу, реалізацію їх професійних та соціальних потреб.

При цьому, необхідно зауважити, що внаслідок глобалізаційних та інтеграційних суспільних процесів, сучасні реалії вимагають включення до спільної професійної діяльності все більшої кількості іноземних учасників, що вимагає від майбутніх вітчизняних фахівців також і здатності до адекватної міжкультурної комунікації. Зрозуміло, що в першу чергу це стосується фахівців ІТ сфери, міжнародної торгівлі та транспорту, туризму, людей, які працюють або надають послуги онлайн та ін. До речі саме у зв'язку з цим Закони України «Про освіту» (2017) [2] та «Про застосування англійської мови в Україні» (2024) [3] вимагають забезпечення обов'язкового вивчення англійської мови (як першої або другої іноземної мови) в закладах освіти (в т.ч. вищої, відповідно до освітньої програми, за якою заклад освіти провадить

освітню діяльність), а також набуття здобувачами освіти відповідної компетентності.

Вказаний підхід до планування позанавчальної роботи має сприяти розвитку вмінь майбутніх фахівців приймати самостійні рішення та нести за них відповідальність, працювати в команді, знаходити компроміс, дотримуватись норм професійної етики і культури, коли ідеї та пропозиції колег, пов'язані з професійною діяльністю сприймаються так само адекватно і раціонально, як і власні.

Відмітимо, що в наявних наукових розробках щодо формування готовності фахівців до майбутньої професійної діяльності засобами позанавчальної роботи, дослідники звертають увагу на певний формалізм при проведенні цієї роботи у ЗВО, обмеженість застосованих методів, недостатню кількість залучених здобувачів освіти і, як наслідок – не задовільні результати.

Зокрема виявлено, що, як правило, вказаними питаннями одноосібно займається закріплений за майбутніми фахівцями куратор. Це відбувається без належної взаємодії з іншими суб'єктами, які мають організовувати позанавчальну роботу (працівники ректорату, заступники деканів з виховної роботи, студенти - активісти). Зміст такої роботи обмежується проведенням бесід зі студентами (кураторські години), іноді відвідуванням кінотеатрів, театрів та участю у виховних заходах факультету чи університету, які приурочені до професійних свят, певних календарних дат і т.п. При цьому, студентки поводять себе дещо активніше ніж студенти, але відсоток їх участі у зазначених заходах не набагато вищий. Як недолік зазначається і те, що у ході позанавчальної роботи майже не проводяться колективні обговорення, диспути, не використовуються інтерактивні методи, а засідання гуртків, клубів та секцій відбуваються досить рідко, формально і на них епізодично присутня лише менша частина від загальної кількості студентів.

Наведене дає змогу зробити висновок, що такі заходи є не цікавими для переважної більшості здобувачів освіти і вони просто не бажають витратити на це свій вільний час.

Видається, що за таких обставин покращити дане становище зможе лише різке підвищення мотивації студентів і зміна їх ставлення до участі в позанавчальній роботі з негативного на позитивне.

Маючи завданням знайти шляхи як оптимізувати вказану роботу, зробити її більш ефективною і дієвою, перш за все з'ясуємо яким же є потенціал (як можливості, що можуть бути здійснені за певних умов) позанавчальної роботи у формуванні готовності фахівця до майбутньої професійної діяльності. Для цього перш за все визначимо зміст поняття «готовність», оскільки здобуття готовності студентів, згідно з їх фаховим призначенням, є бажаним результатом та кінцевою метою як для навчальної, так і для позанавчальної роботи ЗВО, а остання є лише засобом та інструментом для досягнення цієї мети.

Зауважимо, що поняття «готовність» виникло в психології в кінці XIX століття і спочатку трактувалось як психічний стан людини, який обумовлює її поведінку (К. Макбе, О. Кюльпе та ін.) Потім, певний період часу в XX сторіччі «готовність» тлумачили як якісний показник саморегуляції поведінки людини (Г. Оллпорт, У. Томас) [4].

На сьогоднішній день значення цього терміну змінилось.

Так, Великий тлумачний словник сучасної української мови визначає готовність як «стан готового, такого, що зробив необхідне приготування, підготувався до чогось, висловлює згоду, схильність чи виявляє бажання зробити що-небудь» [5, С. 257].

Аналогічним чином розуміє сутність поняття «готовність» Р. Сімко, яка зазначає два значення готовності: «перше – це згода зробити що-небудь, у другому ж, як стан, за якого все зроблено, все готово для чого-небудь» [6, С. 417].

Р. Пріма вважає, що «готовність» це складна інтегративна якість особистості; налаштованість щось зробити; певний рівень знань, умінь, що лежить в її основі [7].

Ми ж поділяємо точку зору С. Максименко і О. Пелех, які трактують готовність як «цілеспрямоване вираження особистості, що включає її переконання, погляди, ставлення, мотиви, почуття, вольові та інтелектуальні якості, знання, навички, уміння, установки» [8, С. 70], з врахуванням думки М. Сотер, яка розуміє «готовність» як «рівень освоєння певного фонду знань, умінь та навичок, сформованості якостей і властивостей особистості, мотивації ..., що забезпечують ... повноцінну соціальну активність людини» [9] та з уточненням, що знання, уміння і навички особистості мають бути закріплені достатнім практичним досвідом відповідної діяльності.

Як свідчить аналіз існуючих у вітчизняній науці досліджень, в т.ч. вищенаведених, під «готовністю» вчені розуміють внутрішню властивість індивіда, яка становить цілісну систему і забезпечує йому можливість забезпечити запланований результат своїх дій у вигляді досягнення конкретних цілей. Деякі дослідники включають в поняття «готовність» також і схильності та здібності до певної діяльності чи дій.

Серед аспектів розгляду феномену готовності до професійної діяльності наведемо такі:

- особистісний (готовність – як цілісне особистісне утворення, що інтегрує сукупність внутрішніх чинників, необхідних для здійснення певної діяльності);
- функціональний (готовність – як такий психічний стан особистості, що містить потенціал для активізації всіх функцій, в т.ч. психічних для виконання певної діяльності);
- особистісно-діяльнісний (готовність – як прояв усіх граней особистості, які надають змогу ефективно здійснювати певну діяльність);
- акмеологічний (готовність – як самосприйняття людиною діяльності, рефлексія, поєднана з усвідомленням необхідності цілеспрямованого само-

формування, усвідомлення особистісної та суспільної значущості здійснюваної діяльності);

- результативно-діяльнісний (готовність – як результат процесу підготовки).

Зауважимо, що останній аспект є найпоширенішим, і його, в тій чи іншій мірі, поділяє переважна більшість вітчизняних вчених, в тому числі О. Галіцян, Л. Гончаренко, Є. Іванченко, А. Козак, В. Кузьменко, З. Курлянд, А. Линенко, Р. Пріма, М. Сотер, Т. Узун та багато інших [10, 13, 12, 9, 11, 7].

Стосовно значення поняття «готовність», ми підтримуємо точку зору дослідниці А. Козак, яка розглядає вказаний феномен як «первинну і обов'язкову умову успішного виконання будь-якої діяльності, зокрема професійної» [10], а до компонентів, що входять до складу вказаної готовності відносимо наступні:

- мотиваційний (мотиви, потреби, установки та ціннісне ставлення до професійної діяльності);

- когнітивний (обсяг знань необхідних для планування та використання у ході професійної діяльності);

- операційний (наявність практичних умінь і навичок, які дозволяють здійснювати професійну діяльність);

- оціночно-вольовий (самооцінка своєї діяльності та самоконтроль, вміння толерантно спілкуватись з колегами, в т.ч. іноземцями, сприймати їх доводи і пропозиції, досягати взаєморозуміння з професійних питань) [14, 15].

Всі зазначені компоненти готовності студентів до майбутньої професійної діяльності є важливими та необхідними, без них така діяльність є неможливою. Разом з тим, першоосновою виступає саме мотиваційний компонент, який є своєрідним «двигуном» формування готовності фахівців і відіграє визначальну роль, в тому числі і в їх бажанні брати персональну участь в заходах позанавчальної роботи. Адже проявити ініціативу, активність може лише той, хто має відповідну мотивацію, налаштований на саморозвиток, самовдосконалення, реалізацію свого творчого потенціалу та відчуває потребу в оволодінні обраною професією.

Натомість, як видно з матеріалів проведених науковцями досліджень, майже 50 % здобувачів освіти, які навчаються у ЗВО не розуміють необхідності витратити свій «вільний» час і зусилля на позанавчальну роботу та зосереджуються виключно на навчальному процесі (бо треба отримати диплом, не мати академічної заборгованості, щоб не відрахували та ін.) Тим самим такі студенти самі собі обмежують сферу професійного та квазіпрофесійного спілкування – коло індивідів з якими вони комунікують, свою участь у практичних заходах, обсяг актуальної інформації з професійної тематики, не збагачують власний досвід, а відтак позбавляють себе можливостей максимально підвищити свою готовність до майбутньої професійної діяльності.

Є лише один вихід з даної ситуації – стимулювання інтересу студентів до професії, роз'яснення їм всіх переваг становища підготовленого фахівця

над непередготовленим як при прийомі на роботу, так і у ході виконання трудових чи службових обов'язків, а також з точки зору кар'єрних міркувань, життєвих стратегій та смислів.

Безумовно, для цього краще за все використовувати позитивні приклади людей, які завдяки наполегливості, працелюбству, завзяттю, підвищили свою конкурентоздатність і, як наслідок, досягли певних результатів у професійній сфері, стали відомими, отримали визнання тощо.

Зрозуміло, що на бесіду з такою людиною, яка може розповісти про власні здобутки, професійні секрети та труднощі, а також шляхи їх вирішення і подолання, прийдуть набагато більше студентів, ніж на зустріч лише із «своїм» куратором. Тому, під час позанавчальної роботи, треба шукати можливості для запрошення на бесіди відомих авторитетних фахівців та спеціалістів (ще краще, якщо вони у минулому були випускниками того самого ЗВО де навчаються студенти). У крайньому випадку можна використовувати відеоматеріали із записами виступів, лекцій, інтерв'ю таких людей, а після колективного перегляду цих матеріалів бажано провести їх обговорення серед присутніх, зупинившись на тому, що саме з побаченого та почутого може виявитись для них важливим з професійної точки зору.

Крім того, дуже корисними будуть зустрічі з кадровиками, рекрутерами або HR менеджерами фірм, компаній – потенційних роботодавців, де вони зможуть розповісти майбутнім фахівцям про актуальні вимоги до претендентів на посади, ознайомити з основними правилами для персоналу та професійними обов'язками працівників.

За такими ж правилами доцільно організовувати диспути, дискусії, колективно-групові творчі та інтелектуальні змагання і навіть науково-дослідницьку роботу (методи проектів, діалогові технології, дерево рішень, ситуативне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології, в т.ч. веб-квести, мультимедійні навчальні курси та семінари з професійних питань тощо).

Вказані заходи позанавчальної роботи мають враховувати наступні загальні принципи:

- доступності (урахування рівня наявних знань, вмінь і навичок здобувачів освіти, їх індивідуальних властивостей),
- позитивного розвитку (планомірне підвищення рівня складності поточних питань та/або завдань, які розглядаються/вирішуються студентами, формування у них креативних здібностей та здатності діяти у нестандартних ситуаціях),
- моніторингу та оптимізації (спостереження, виявлення, облік, аналіз та усунення недоліків, які допущені під час виконання практичних заходів в ході навчальної та/або позанавчальної роботи, покращання і модифікація існуючих професійних схем, методик, моделей тощо),
- актуальності (першочергове опанування тими знаннями, вміннями і навичками, які є передовими, нагальними та дійсно важливими для відповідної

галузі господарства, освіти, сфери життєдіяльності, що мають відношення до професійної підготовки певних фахівців),

- практичності (вміння самостійно застосовувати свої знання на практиці, зокрема, не тільки знати що робити у певній ситуації, а й знати як саме це зробити),

- технологічності (використання всіх можливих сучасних, в тому числі інноваційних програм, алгоритмів, ІКТ, технічних пристроїв, засобів, обладнання, які є в ЗВО або виробничо - навчальній базі, де відбуваються теоретичні та практичні заняття).

Застосування наведених принципів суб'єктами, які займаються організацією позанавчальної роботи не залежить від специфіки ЗВО, зокрема, від освітнього профілю фахівців, яких готує даний заклад – гуманітарного або технічного.

Водночас, при формуванні операційного компонента готовності фахівців до професійної діяльності існує доволі суттєва різниця в рівні необхідної матеріально – технічної оснащеності позанавчальної роботи, яка проводиться з «гуманітаріями» та з «технарями».

Так, наприклад, для практичних бесід, лекцій, диспутів, використання діалогових або навіть проектних технологій за участю майбутніх фахівців ІТ сфери, економістів, бухгалтерів, юристів, журналістів, психологів, менеджерів сфери послуг, перекладачів, більшості педагогів цілком достатньо мультимедійної дошки, ноутбука та їх власних персональних гаджетів (смартфонів, планшетів) з сумісними операційними системами з встановленими на них відповідними програмами.

Натомість, участь у таких заходах майбутніх механіків, інженерів та фахівців з ремонту/експлуатації обладнання, агрономів, авіа-, судно-, машинобудівельників та студентів низки деяких інших спеціальностей потребують від останніх хоча б періодичної присутності на виробництві, можливості спостерігати за роботою, програмуванням, ремонтом, налагодженням станків, механізмів чи пристроїв, втручатись в їх керування, виконувати окремі або функціонально завершені операції. Без цього студенти технічних спеціальностей не зможуть отримати потрібний досвід, який є обов'язковим елементом операційного компонента готовності цих фахівців до професійної діяльності з урахуванням вимог компетентнісного підходу.

Загалом позанавчальна робота має сприяти формуванню у студентів наступних особистісних якостей:

- ціннісного ставлення до обраної професії, розуміння важливості своєї майбутньої діяльності, бажання постійно розвивати і вдосконалювати професійну майстерність – «навчатися упродовж життя», зокрема постійно осучаснювати свої знання, вміння та навички (в т.ч. вміти знаходити «свіжу» корисну інформацію з фахових питань, орієнтуватись в перспективних розробках, теоріях, напрямках розвитку тієї галузі господарства та/або сфери життєдіяльності суспільства, яка має відношення до майбутньої професії),

- вміння ефективно і своєчасно особисто виконати практичні чи виробничі функції майбутнього фахівця, а також організувати їх колективне виконання: всі види робіт, операцій, вправ, передбачених службовими/посадовими обов'язками та інструкціями, технічними вимогами, завданнями, регламентами тощо,

- вміння оцінювати хід та результати власної професійної діяльності (а також діяльності підлеглих якщо, такі є згідно з штатним розписом), виявляти, аналізувати, усувати допущені порушення і недоліки, оптимізувати процес і результати своєї діяльності,

- здатності проєктувати та моделювати свою професійну діяльність, вміння бачити і розуміти її мету, зміст, структуру, послідовність, динаміку, а також своєчасність та швидкість її окремих дій, циклів, етапів.

На сьогоднішній день, з урахуванням інтеграційних і глобальних чинників розвитку нашого суспільства та, крім того, інтернаціоналізації професійної діяльності, зазначені особистісні якості майбутніх фахівців мають враховувати ще й необхідність вирішення вказаних питань за участі іноземних колег, суміжників, замовників, постачальників та ін.

Висновки. Таким чином важливість потенціалу позанавчальної роботи як належного і дієвого засобу формування готовності фахівців до майбутньої професійної діяльності важко переоцінити і саме тому цей засіб має бути використаний правильно, ефективно та у повному обсязі. У свою чергу це може допомогти підвищенню міжнародного освітнього рейтингу вітчизняних ЗВО, зростанню конкурентоздатності наших фахівців на ринку праці та популяризації товарів і продукції українських брендів у світі. Позанавчальна робота в сучасних ЗВО базується на принципах доступності; позитивного розвитку; моніторингу та оптимізації; актуальності; практичності; технологічності. Позанавчальна робота містить суттєвий потенціал щодо сприяння формуванню у студентів наступних особистісних якостей, а саме: ціннісного ставлення до обраної професії, розуміння важливості своєї майбутньої діяльності, бажання постійно розвивати і вдосконалювати професійну майстерність; вміння ефективно і своєчасно особисто виконати практичні чи виробничі функції майбутнього фахівця, а також організувати їх колективне виконання: всі види робіт, операцій, вправ, передбачених службовими/посадовими обов'язками та інструкціями, технічними вимогами, завданнями, регламентами тощо; вміння оцінювати хід та результати власної професійної діяльності, виявляти, аналізувати, усувати допущені порушення і недоліки, оптимізувати процес і результати своєї діяльності; здатності проєктувати та моделювати свою професійну діяльність, вміння бачити і розуміти її мету, зміст, структуру, послідовність, динаміку, а також своєчасність та швидкість її окремих дій, циклів, етапів. Подальшого розвитку потребує аспект проблеми, пов'язаний з обґрунтуванням та розробкою організаційно-педагогічних умов, що сприяють ефективній реалізації формувального потенціалу позаурочної роботи у контексті готовності майбутнього фахівця до професійної діяльності.

Література:

1. Руденко В.М. Формування міжособистісних взаємин студентів вищих технічних навчальних закладів у позанавчальній виховній роботі на засадах гендерного підходу : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07. Харків, 2012. 204 с.
2. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 11.11.2024).
3. Закон України «Про застосування англійської мови в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-20#Text> (дата звернення: 11.11.2024).
4. Гармаш Т.А. Готовність до професійної діяльності як передумова ефективної управлінської діяльності майбутнього фахівця із логістики. URL: <https://naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/1184> (дата звернення: 11.11.2024).
5. Великий тлумачний словник сучасної української мови. За ред. В. Т. Бусел. Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.
6. Сімко Р.Т. Поняття готовності до професійної діяльності на сучасному етапі розвитку психологічної науки. Проблеми сучасної психології. К. : 2011, Вип. 13. С. 415–425.
7. Пріма Р. М. Формування професійної мобільності майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика. Дніпропетровськ: ІМА-Прес. 2009. 367с.
8. Максименко С. Д., Пелех О. М. Фахівця потрібно моделювати. Наукові основи готовності випускника педвузу до педагогічної діяльності. Рідна школа. 1994. № 3/4. С. 68–72.
9. Сотер М. Формування готовності майбутніх інженерів-судномеханіків до міжкультурної комунікації: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Херсон, Тернопіль, 2018. 297 с.
10. Козак А. В. Формування готовності майбутніх фахівців у сфері міжнародних відносин до міжкультурної комунікації: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Луцьк, 2011. 243 с.
11. Курлянд З. Н. Становлення позитивної Я-концепції майбутнього вчителя: Одеса: ПНЦ АПН УКРАЇНИ: М. П. Черкасов. 2005. 163с.
12. Линенко А. Ф. Педагогічна діяльність і готовність до неї. Одеса: ОКФА, 1995. 79 с.
13. Кузьменко В. В., Гончаренко Л. А. Формування полікультурної компетентності вчителів загальноосвітньої школи: навч. посіб. Херсон: РПО, 2006. 92 с.
14. Чорна Н.Б. Сутність та структура готовності до професійного саморозвитку майбутніх учителів мистецьких спеціальностей. Вісник Запорізького національного університету. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. праць. 2012. № 1 (17). С. 192–196.
15. Завидівська О.І. Теоретичні і методичні засади формування готовності майбутніх менеджерів до створення здоров'яорієнтованого середовища організації: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Чернівці, 2021. 649 с.

References:

1. Rudenko, N.V. (2012). Formuvannya mizhosobystisnykh vzaiemyn studentiv vyshchyykh tekhnichnykh navchalnykh zakladiv u pozanavchalnii vykhovnii roboti na zasadakh hendernoho pidkhdou [The formation of interpersonal relationships of students of higher technical educational institutions in extracurricular educational work on the basis of a gender approach] : Kandydats`ka dysertatsiia [Candidate's thesis]. Kharkiv (in Ukrainian).
2. Zakon Ukrainy «Pro osvitu» [The Law of Ukraine "On Education"] Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (in Ukrainian).
3. Zakon Ukrainy «Pro zastosuvannya anhliiskoi movy v Ukraini» [Law of Ukraine "On the Use of the English Language in Ukraine"] Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-20#Text> (in Ukrainian).
4. Garmash, T.A. (2017). Hotovnist do profesiinoi diialnosti yak peredumova efektyvnoi upravlinskoii diialnosti maibutnoho fakhivtsia iz lohistyky [Readiness for professional activity as a prerequisite for effective managerial activity of the future logistics specialist] Retrieved from <https://naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/1184> (in Ukrainian).

5. Busel, V. T. (Ed.). (2009). Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy [A large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language]. Irpin : VTF "Perun" (in Ukrainian).
6. Simko, R.T. (2011). Poniattia hotovnosti do profesiinoi diialnosti na suchasnomu etapi rozvytku psykholohichnoi nauky [The concept of readiness for professional activity at the current stage of the development of psychological science]. Problemy suchasnoi psykholohii [Problems of modern psychology]. K, 415–425 (in Ukrainian).
7. Prima, R. M. (2009). Formuvannia profesiinoi mobilnosti maibutnoho vchytelia pochatkovykh klasiv: teoriia i praktyka [Formation of professional mobility of the future primary school teacher: theory and practice]. Dnipropetrovsk: IMA-Press (in Ukrainian).
8. Maksymenko, S. D., Pelekh, O. M. (1994). Fakhivtsia potribno modeliuvaty. Naukovi osnovy hotovnosti vypusknika pedvuzu do pedahohichnoi diialnosti [The specialist needs to be modeled. Scientific bases of the readiness of a graduate of a pedagogical university for pedagogical activities]. Ridna shkola [Native school], 3/4, 68–72.
9. Soter, M. (2018). [Formuvannia hotovnosti maibutnikh inzheneriv-sudnomekhanikiv do mizhkulturnoi komunikatsii] Formation of readiness of future marine engineers for intercultural communication] : Kandydats`ka dysertatsiia [Candidate's thesis]. Kherson, Ternopil (in Ukrainian).
10. Kozak, A. V. (2011). Formuvannia hotovnosti maibutnikh fakhivtsiv u sferi mizhnarodnykh vidnosyn do mizhkulturnoi komunikatsii [Formation of readiness of future specialists in the field of international relations for intercultural communication] : Kandydats`ka dysertatsiia [Candidate's thesis]. Lutsk (in Ukrainian).
11. Kurliand, Z. N. (2005). Stanovlennia pozytyvnoi Ya-kontseptsii maibutnoho vchytelia [Formation of a positive self-concept of the future teacher]. Odesa: PNTs APN UKRAINY: M. P. Cherkasov (in Ukrainian).
12. Lynenko, A. F. (1995). Pedahohichna diialnist i hotovnist do nei [Pedagogical activity and readiness for it]. Odesa: OKFA (in Ukrainian).
13. Kuzmenko, V. V., Honcharenko, L. A. (2006). Formuvannia polikulturnoi kompetentnosti vchyteliv zahalnoosvitnoi shkoly: navch. posib [Formation of multicultural competence of secondary school teachers: teaching. Manual]. Kherson: RIPO (in Ukrainian).
14. Chorna, N.B. (2012). Sutnist ta struktura hotovnosti do profesiinoho samorozvytku maibutnikh uchyteliv mystetskykh spetsialnostei [The essence and structure of readiness for professional self-development of future teachers of art specialties]. Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu, 1 (17), 192–196 (in Ukrainian).
15. Zavydivska, O.I. (2021). Teoretychni i metodychni zasady formuvannia hotovnosti maibutnikh menedzheriv do stvorennia zdorov'iaorientovanoho seredovyscha orhanizatsii [Theoretical and methodical principles of formation of readiness of future managers to create a health-oriented environment of the organization] : Doktors`ka dysertatsiia [Doctor's thesis]. Chernihiv (in Ukrainian).